

Nemzeti
Közlekedési
Hatóság

Központi Hivatal

rosau L.
Pal. 8. 23.

Másolat: Nemzeti R.

VPE-6-17. / 2009.

Tárgy: Piacfelügyeleti eljárásban hozott határozat
Iktatószám: KH/VA/NS/A/1379/11/2009.
Ügyintéző: dr. Nagy Ágnes

HATÁROZAT

A MÁV Magyar Államvasutak Zrt-t (székhely: 1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.) (a továbbiakban: MÁV Zrt.) a 2009. július 6. 19:00 óra és 2009. július 8. 17:30 óra közötti időtartamra eső, éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákra vonatkozóan kiutalt vasúti pályakapacitás nélkül fenntartott vágányzár, valamint az e munkákkal kapcsolatos pályakapacitás igény vasúti pályakapacitás-elosztó szervhez történő benyújtási határidejének elmulasztása, és ezen igény benyújtásának Hálózati Üzletszabályzattól eltérő módja miatt

kötelezem,

hogy a határozat jogerőre emelkedését követő 8 (nyolc) napon belül átutalással fizessen **50.000.000,- Ft, azaz ötvenmillió forint** piacfelügyeleti bírságot a Nemzeti Közlekedési Hatóságnak (a továbbiakban: vasúti igazgatási szerv) a Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00289926-00000000 számú számlájára. A pénzfizetési kötelezettség elmulasztása késedelmi pótlék fizetési kötelezettséggel jár.

A **Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft.** (székhely: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 48.) (a továbbiakban: „VPE Kft.”) vonatkozásában

megállapítom,

hogy a vasúti pályakapacitás-elosztás Hálózati Üzletszabályzatban foglalt szabályait megsértette;

hogy a VPE Kft. első alkalommal követett el piacfelügyeleti bírság kiszabására okot adó tevékenységet, ezért a piacfelügyeleti bírság kiszabását mellőzöm.

Felhívom a VPE Kft. figyelmét arra, hogy ismételt piacfelügyeleti bírság kiszabására okot adó tevékenység esetén a vasúti igazgatási szerv piacfelügyeleti bírság kiszabására jogosult.

Jelen határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs, de jogszabálysértésre hivatkozással bírósági felülvizsgálata kérhető. A keresetlevelet három (3) példányban a vasúti igazgatási szervhez (1066 Budapest, Teréz krt. 38.) a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni.

A bírósági eljárás illetékköteles, amelyet a bíróság döntése szerint kell megfizetni.

Jelen eljárásban eljárási költség nem merült fel.

E határozat a közlés napjával jogerős.

INDOKOLÁS

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 75. § (2) bekezdés alapján a vasúti igazgatási szerv a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenysége során figyelemmel kíséri a vasúti közlekedési piac működését, az arra vonatkozó jogszabályokban, a vasúti igazgatási szerv határozataiban, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak megtartását.

A vasúti igazgatási szervhez tájékoztatás érkezett, amely a 2009. július 6. 19:00 óra és 2009. július 8. 17:30 óra közötti időszakra vonatkozóan a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak megsértésre utaló információt tartalmazott az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákkal kapcsolatos vasúti pályakapacitás igénylés folyamatában. Erre tekintettel a vasúti igazgatási szerv 2009. október 20. napján piacfelügyeleti eljárást indított, és erről a MÁV Zrt.-t és a VPE Kft.-t értesítette.

A piacfelügyeleti eljárás keretében a vasúti igazgatási szerv a Vtv. 75. § (2) és (4) bekezdései, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 51. § (3) bekezdése alapján adatszolgáltatásra hívta fel a VPE Kft.-t és a MÁV Zrt.-t.

A MÁV Zrt. Gy. 1181-183/2009. iktatószámom adatszolgáltatása keretében arról adott tájékoztatást, hogy a 2009. július 7. napján tartott „vágányzári tárgyaláson” a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (a továbbiakban: NIF Zrt.) jelezte, hogy a Mezőtúr-Szarvas közé 2009. június 16-án 7:00 órától 2009. július 6. 19.00 óráig korábban a VPE Kft. által kiutalt kapacitást a kivitelező túllépte, így annak befejezési időpontja módosult. Előzetes tájékoztatás alapján a befejezés várható időpontja 2009. július 8-án 17:30 óra volt, az erről szóló tájékoztató levelet a MÁV Zrt. Gy.1181-109/2009. iktatószámom 2009. július 7. napján elektronikus levélben, csatolva továbbította (a levelezési rendszer szerint 15 óra 46 perckor) a VPE Kft. részére, melyet egyidejű igénybejelentésnek tekintett. Adatszolgáltatáshoz a MÁV Zrt. a tájékoztató levelet, illetve a „vágányzári tárgyalás” emlékeztetőjét és jelenléti ívét csatolta.

A VPE Kft. a VPE-6-17/2009/4. iktatószámú adatszolgáltatásában arról tájékoztatta a vasúti igazgatási szervet, hogy „a MÁV Zrt. 2009. július 6. napján 19:00 óra és 2009. július 8. 17:30 óra közötti időszakra eső, az éves üzemi menetrend időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozó pályakapacitás igényét 2009. július 7-én nyújtotta be a VPE Kft.-hez írásban, és az aláírt verziót szkennelt formában tartalmazó e-mailben. A benyújtott pályakapacitás igényben foglaltak szerint a 2009. május 7. napján kiutalt 2008/23012/0 számon nyilvántartott pályakapacitás igényben meghatározott befejező időpontra a kivitelező a vágányzári munkákat nem fejezte be, ezért a vágányzári igényt 2009. július 8. 17:30 óráig kéri meghosszabbítani. A VPE Kft. a kapacitásigényt megvizsgálta és megállapította, hogy az a vizsgálat időpontjától menetvonalakkal nem ütközik, ezért kiutalható. A VPE Kft. kiutaló határozata tartalmazza, hogy a kiutaló határozatnak visszamenőleges hatálya nincs.”

A VPE Kft. adatszolgáltatásához mellékelte a MÁV Zrt. által papír alapon benyújtott kapacitás igényt, és a fent említett „vágányzári tárgyalás” emlékeztetőjét, annak jelenléti ívét, illetve a MÁV Zrt. részére 2009. július 7. napján írt, VPE-5-300/2009/1. iktatószámú levelét. Adatszolgáltatás mellékleteként csatolt dokumentumok közül a MÁV Zrt. kapacitásigénylő levele azonos a MÁV Zrt. által az adatszolgáltatásához csatolt pályakapacitás igénylő levéllel. A VPE Kft. által az adatszolgáltatáshoz szintén mellékelte, a MÁV Zrt. részére 2009. július 7. napján írt, VPE-5-300/2009/1. iktatószámú levél szerint: „A 2009. július 6. 19:00 óra és a 2009. július 8. 17:30 óra közötti időszakra eső, nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozó, a 101/2007 (XII.22.) GKM rendelet 22. § (2) bekezdés alapján 2009. július 7-én 15:43 órakor benyújtott vágányzári igényeit kiutalom. A kiutaló határozat nyilvántartási száma:2008/23012/1. A Hálózati Üzletszabályzat 4.5.2. a) pontja értelmében a nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára igényelt pályakapacitást a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint 90 nappal köteles a pályahálózat működtetője a VPE Kft.-hez benyújtani. A benyújtott vágányzári igényt a VPE Kft. megvizsgálta, és megállapította, hogy az kiutalt menetvonalakkal nem ütközik, ezért kiutalható.”

A vasúti igazgatási szerv KH/VA/NS/A/1379/6/2009. iktatószámú levelében ismételtlen adatszolgáltatásra hívta fel a VPE Kft.-t.

A VPE Kft. VPE-6-17/2009/6. iktatószámú adatszolgáltatása szerint „A 2008/23012/1 vágányzári igény nem szerepel a Kapella rendszerben az igény benyújtása és kiutalása „papíron” történt. A 2008-2009. menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzat 3. számú módosítása (hatályos 2009. június 3. napjától) óta a pályahálózat működtetőknél az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák esetében a pályahálózat kapacitás igényüket a Kapella menetvonal igénylő informatikai rendszerben kell megrendelniük. A MÁV Zrt. 2009. augusztus 27-én megküldött (VPE-5-320/2009/2 iktatószámon nyilvántartott) levelében kérte a VPE Kft.-t, a mellékelte levélben szereplő munkavállalói részére a vágányzár igénylő jogosultság megadására. A kért jogosultságot megadtuk, amelyet követően kezdődhetett a pályahálózat kapacitás igények elektronikus formában történő kezelése. 2009. szeptember 21-én a korábban kiutalt, de még érvényben lévő, MÁV Zrt. által benyújtott vágányzári igényeket, illetve a hozzájuk tartozó alapadatokat

beimportálta a Kapella rendszerbe. A 2008/23012/1 vágányzári igény időbeni hatálya miatt – a vágányzár már korábban befejeződött – nem volt a beimportált igények között, csak a papír-alapú nyilvántartásban szerepel. A MÁV Zrt. 2009. július 6. 19:00 óra és 2009. július. 8. 17:30 óra közötti időszakra eső, az éves üzemi menetrend időszakában nem tervezhető munkákra vonatkozó pályakapacitás igényét a 2009. július 7.-én nyújtotta be cégünkhöz írásban, és az aláírt verziót tartalmazó e-mailben. Ebben tájékoztatott bennünket, hogy a 2009. május 7-én kiutalt 2008/23012/0 nyilvántartott pályakapacitás igényében meghatározott befejező időpontot (2009. július 6. 19:00 óra) a kivitelező túllépte. A vágányzári munkát előreláthatólag 2009. július 8. 17:30 órakor befejezik. A VPE Kft. a pályakapacitás igény által érintett kiutalt menetvonalakat már előzetesen megvizsgálta, és megállapította, hogy a pályahálózat kapacitás igény kiutalt menetvonalakkal nem ütközi, ezért kiutalta. Kiutaló határozatunkat 2009. július 7. 15:43 órakor hoztuk. A kiutaló határozatban kijelentettük, hogy annak visszamenőleges hatálya nincs. A 2008/23012/1 számú pályakapacitás igény 2009. július 7. 15:43 órától 2009. július 8. 17:30 óráig tartó időszakra vonatkozott. A MÁV Zrt. kapacitásigénylésre jogosult munkavállalóinak listája jelen levél mellékletét képezi.”

A vasúti igazgatási szerv KH/VA/NS/A/1379/9/2009. iktatószámú levelében ismételten adatszolgáltatásra hívta fel a VPE Kft.-t.

A VPE Kft. VPE-6-17/2009/9. iktatószámú adatszolgáltatása szerint „2009. július 6. 19:00 óra és 2009. július 8. 17:30 óra közötti időszakban Mezőtúr-Szarvas vasútvonalat érintően kiutalt és le nem mondott menetvonal nincs nyilvántartásunkban. 2009. július 7. 15:46 óra és 2009. július 8. 17:30 óra közötti időszakban Mezőtúr-Szarvas vasútvonalat érintően a következő menetvonal lemondásokat tartjuk nyilván, melyek mindegyike a MÁV-START Zrt. tulajdona:

vonatszám	iktatószám	beérkezés dátuma	kiutalás dátuma	mely közlekedési napra vonatkozott
37310	2008/50614/12	2009.07.07 14:06	2009.07.07 14:21	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37319	2008/50623/12	2009.07.07 14:29	2009.07.07 14:31	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37320	2008/50624/8	2009.07.07 14:09	2009.07.07 14:21	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37329	2008/50631/6	2009.07.07 14:31	2009.07.07 14:32	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37312	2008/50616/9	2009.07.07 14:13	2009.07.07 14:21	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08

37317	2008/50621/10	2009.07.07 14:57	2009.07.07 15:01	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37322	2008/50626/10	2009.07.07 14:15	2009.07.07 14:21	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37327	2008/50629/9	2009.07.07 14:42	2009.07.07 14:47	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37314	2008/50618/9	2009.07.07 13:16	2009.07.07 13:31	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37315	2008/50619/11	2009.07.07 14:45	2009.07.07 14:47	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37316	2008/50620/9	2009.07.07 13:47	2009.07.07 14:38	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37325	2008/50627/9	2009.07.07 14:47	2009.07.07 14:56	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37326	2008/50628/10	2009.07.07 13:58	2009.07.07 14:21	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08
37313	2008/50617/9	2009.07.07 13:21	2009.07.07 13:29	2009. 07. 07.
37318	2008/50622/11	2009.07.07 13:59	2009.07.07 14:21	2009. 07. 07.
37311	2008/50615/9	2009.07.07 13:22	2009.07.07 13:31	2009. 07. 07.
37328	2008/50630/12	2009.07.07 14:04	2009.07.07 14:21	2009. 07. 07.
37321	2008/50625/11	2009.07.07 13:42	2009.07.07 14:38	2009. 07. 07. és 2009. 07. 08

A vasúti igazgatási szervhez beérkezett adatszolgáltatások és a rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

I.

1/ A MÁV Zrt. részére a VPE. Kft. VPE/2008/23012/0 számon a 125. vasútvonalra, Mezőtúr-Szarvas pályaszakasza, 2009. június 16. 07:00 órától 2009. július 6. 19:00 óráig terjedő időszakokra vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákkal kapcsolatosan vasúti pályakapacitást utalt ki. A MÁV Zrt., illetve a kivitelező 2009. július 6. 19:00 óráig a

vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákat nem fejezte be. A **2009. július 6. 19:00 órától 2009. július 8. 17:30 óráig terjedő időtartamra** vonatkozó, az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákkal kapcsolatos vasúti pályakapacitás igényét a MÁV Zrt. **2009. július 7-én 15:43 órakor nyújtotta be** a VPE Kft.-hez.

A Vtv. 51. § (2) bekezdése szerint a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

A Vtv. 62. § (1)-(3) bekezdései alapján, amennyiben a vasúti pályahálózatot nem független vasúti pályahálózat-működtető működteti, a vasúti pályakapacitás elosztását a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet látja el, amelynek szolgáltatásait a vasúti pályakapacitás-elosztás vonatkozásában a nem független vasúti pályahálózat-működtető köteles igénybe venni.

A vasúti pályahálózat-hoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 22. § (2) bekezdése szerint az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára a pályahálózat-működtető – a várható bevételkiesésnek és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével – a kapacitás-elosztó szervezettől pályahálózat-kapacitást igényel. A kapacitás-elosztó szervezet a benyújtott igény alapján kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett igénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi menetrendet a kapacitás-elosztó szervezet úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

A Vtv. 59. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetője a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit Hálózati Üzletszabályzatba foglalja. A Vtv. 62. § (2) bekezdése szerint a nem független vasúti pályahálózat-működtető által működtetett vasúti pályahálózat esetében a nem független vasúti pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozására vonatkozó feladatokat a Vasúti Pályakapacitás-elosztó szervezet látja el.

A Hálózati Üzletszabályzat 4.5.2. pontja szerint:

„A pályahálózat működtetők az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára **a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles** a pályakapacitást a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében megrendelni.

A pályakapacitás-igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.)
- az időszakot (hónap-nap-óra-perc-től-ig ill. vonattól-vonatig, stb.)
- technológiai jellemzők (feszültségmentesítés, munkavédelmi-lassújel, stb.)”

A fentiek alapján a vasúti pályakapacitás igénybevétele (beleértve a vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáit is) csak szigorú eljárási rendben történhet, amelyben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igény benyújtásának, majd a kapacitás kiutalásnak meg kell előznie a pályakapacitás tényleges igénybevételét, és amely kizárja a vasúti pályakapacitás visszamenőleges (azaz az igénylés benyújtásának időpontját megelőző időszakra vonatkozó) pályakapacitás igénylését.

Fentiekből következően megállapítható, hogy a MÁV Zrt. a Rendeletben és a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott eljárási rendet nem tartotta be, és az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozóan pályakapacitást visszamenőlegesen igényelt.

2/ A MÁV Zrt. a 2009. július 6. 19:00 órától 2009. július 8. 17:30 óráig terjedő időtartamra vonatkozó, az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákkal kapcsolatos vasúti pályakapacitás igényét **papír alapon, illetve aláírt, szkennelt dokumentumot e-mailhez csatolva nyújtotta be** a VPE Kft.-hez.

A Hálózati Üzletszabályzat 4.5.2. pontja szerint:

„A pályahálózat működtetők az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles a pályakapacitást a VPE menetvonal-igénylő informatikai rendszerében megrendelni.”

Fentiek alapján megállapítható, hogy a MÁV Zrt. a Hálózati Üzletszabályzatban foglalt kapacitás igény benyújtásának formai követelményeit nem teljesítette, a kapacitás igényét nem a VPE menetvonal-igénylő rendszerében nyújtotta be, ezzel a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezését megsértette.

3./ A MÁV Zrt. Gy. 1181-109/2009. iktatószámú 2009. július 7-én 15:43 órakor a VPE Kft.-nek küldött levelében azt a tájékoztatást adta, hogy „a 125. vasútvonalon a VPE/2008/23012/0 számon Mezőtúr-Szarvas közé 2009. június 16-án 7:00 órától 2009. július 6-án 19:00 óráig kiutalt vágányzárát a kivitelező túllépte, annak befejezési ideje módosult. Kivitelezői (VI-HARSAROK 2 Konzorcium) tájékoztatás szerint a befejezés várható időpontja 2009. július 8-án 17:30 óra.”

A befejezési idő módosulásából, és a befejezés várható időpontjának meghatározásából következően a vasúti igazgatási szerv megállapította, hogy a MÁV Zrt. a 125. számú, Mezőtúr-Szarvas vasútvonalon, 2009. július 6. 19:00 óráig a karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat nem fejezte be, és a vágányzárát a korábbi kiutalás befejező időpontja után is 2009. július 8. 17:30 óráig fenntartotta.

A VPE Kft. a MÁV Zrt. által benyújtott az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozó pályakapacitás

igényt 2009. július 7. 15:43 órakor bírálta el, és kiutalásában rögzítette, hogy annak visszamenőleges hatálya nincs. Ebből következően a MÁV Zrt. kiutalt pályakapacitással kizárólag a 2009. július 7. 15:43 órától 2009. július 8. 17:30 óráig terjedő időtartamra vonatkozóan rendelkezett.

A Vtv. 51. § (2) bekezdése szerint a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

Fentiekből következően megállapítható, hogy a MÁV Zrt. a 2009. július 6. 19:00 óra és 2009. július 7. 15:43 óra között időtartamra vonatkozóan kiutalt kapacitás nélkül vágányzat tartott fenn.

Tekintettel arra, hogy a vasúti igazgatási szerv a Vtv. 51. § (2) és a Hálózati Üzletszabályzat 4.5.2. pontjában foglaltak megsértését észlelte, és a Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium irányítása alá tartozó központi államigazgatási szervek jogkövetkezmény alkalmazási gyakorlatának fokozatosságáról szóló közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter 35/2009. (V.29.) számú KHEM Utasítás (a továbbiakban: Utasítás) hatályba lépését követően a MÁV Zrt. tekintetében korábban a 2009. július 15. napján kelt KH/VA/NS/A/703/1/2009 iktatószámú határozatában a piacfelügyeleti bírság kiszabását mellőzte, ezért a jogsértés tényét e határozat rendelkező részében megállapította és a MÁV Zrt.-t a rendelkező részben foglalt összegű piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte.

II.

1/ A VPE Kft. VPE-5-300/2009/2. iktatószámú tájékoztatása szerint 2009. július 6. 19:00 órától 2009. július 8. 17:30 óráig terjedő időtartamra vonatkozó az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákkal kapcsolatos vasúti pályakapacitás igényét a MÁV Zrt. 2009. július 7-én 15:43 órakor nyújtotta be a VPE Kft.-hez. A tájékoztatás szerint a VPE Kft. a **benyújtott** pályakapacitás igényt megvizsgálta, és megállapította, hogy az kiutalt menetvonalakkal nem ütközik, ezért kiutalható.

A vasúti igazgatási szerv adatszolgáltatásra felhívására a VPE Kft. VPE-6-17/2009/4. iktatószámú levelében arról szolgáltatott adatot, hogy a MÁV Zrt. pályakapacitás-igényét írásban és elektronikus levél formájában nyújtotta be. Az adatszolgáltatásban foglaltak szerint a VPE Kft. „a pályavasúti kapacitás-igényt megvizsgálta, és megállapította, hogy az a **vizsgálat időpontjától** menetvonalakkal nem ütközik, ezért kiutalható.” A VPE Kft. a MÁV Zrt. részére írt VPE-5-300/2009/1. iktatószámon kelt levelében a MÁV Zrt.-t tájékoztatta arról, hogy „a **benyújtott** vágányzári igényeit kiutalom. A kiutalásnak visszamenőleges hatálya nincs.”

A vasúti igazgatási szerv - a tényállás tisztázási kötelezettségének eleget téve - a fentiekben foglalt ellentmondás feloldása végett ismételten adatszolgáltatásra kötelezte a VPE Kft.-t.

Az ellentmondás abban állt, hogy a VPE Kft. VPE-5-300/2009/2. iktatószámú tájékoztatásában, illetve később adatszolgáltatásra felhívására VPE-6-17/2009/4. iktatószámú levelében azt

a tájékoztatást adta, hogy a **“benyújtott”** igényt vizsgálta meg, és erről állapította meg, hogy az már kiutalt menetvonallal nem ütközik, ezért kiutalható. A MÁV Zrt. **benyújtott** igénye 2009. július 6. 19:00 órától 2009. július 8. 17:30 óráig terjedő időszakra vonatkozott. Fenti megfogalmazásból tehát az következik, hogy ezen időszakra vonatkozó igény került megvizsgálásra és kiutalásra a VPE Kft. által azzal, hogy a kiutalásnak visszamenőleges hatálya nincs. Ellentmondást jelentett továbbá az a tény is, hogy a VPE Kft. VPE-5-300/2009/2. iktatószámú tájékoztatásában a **“benyújtott”** igények megvizsgálásra utal, míg az adatszolgáltatásra felhívására VPE-6-17/2009/4. iktatószámú levelében arról adott tájékoztatást, hogy a **“vizsgálat időpontjától”** nem ütközik menetvonallal az igény, ezért kiutalható.

Az újabb adatszolgáltatásra felhívásra a VPE Kft. tájékoztatásában kijelentette, hogy az általa kiutalt pályakapacitás igény 2009. július 7. 15:43 órától (a kiutaló határozat meghozatalától), 2009. július 8. 17:30 óráig terjedő időszakra vonatkozott. A vasúti igazgatási szerv a tényállás tisztázása után ezt a tényállást fogadta el.

A Hálózati Üzletszabályzat 1.4.1. pontjában foglaltak szerint „a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat működtető szervezetekre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható szolgáltatásokat igénybe venni kívánó jogosultakra, valamint a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezetre egyaránt kötelező érvényű.”

A Hálózati Üzletszabályzat kapacitáselosztásra vonatkozó előírásokról szóló 4.1. pontja szerint: „Az igények alapján a **VPE menetvonal igénylő rendszerében** végzi a pályakapacitás és a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások igénybevételének elosztását.”

A VPE Kft. VPE-6-17/2009/6. iktatószámú adatszolgáltatása szerint a 2008/23012/1 vágányzári igény nem szerepel a Kapella rendszerben az igény benyújtása és kiutalása „papíron” történt. 2009. szeptember 21-én a korábban kiutalt, de még érvényben lévő, MÁV Zrt. által benyújtott vágányzári igényeket, illetve a hozzájuk tartozó alapadatokat a VPE Kft. beimportálta a Kapella rendszerbe. A 2008/23012/1 vágányzári igény időbeni hatálya miatt – a vágányzár már korábban befejeződött – nem volt a beimportált igények között, csak a papíralapú nyilvántartásban szerepel.

A Hálózati Üzletszabályzat rendelkezései szerint a pályahálózat működtetőknek az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák esetében a pályahálózat kapacitás igényüket a Kapella menetvonal igénylő informatikai rendszerben kell megrendelniük. A MÁV Zrt. - a VPE Kft. adatszolgáltatása szerint - 2009. augusztus 27-én kérte levelében a VPE Kft.-t, hogy a levelében felsorolt munkavállalói részére a vágányzár igénylő jogosultságot adja meg. A kért jogosultságot a VPE Kft. megadta. A VPE Kft. adatszolgáltatása szerint „ezt követően kezdődhetett a pályahálózat kapacitás igények elektronikus formában történő kezelése”. A vasúti igazgatási szerv álláspontja szerint a **VPE Kft. a mindenkor hatályos Hálózati Üzletszabályzat rendelkezései szerint köteles eljárni** különös tekintettel arra, hogy a Hálózati Üzletszabályzatot a Vtv. 62. § (2) bekezdés b) pontja alapján nem független vasúti pályahálózat működtető (például a MÁV Zrt.) részére a VPE Kft. készíti el, illetve módosítja, és állapítja meg a módosítás hatálybalépésének idejét.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a VPE Kft. nem a menetvonal-igénylő rendszerében osztotta el az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozó pályahálózat kapacitást, megsértve ezzel a Hálózati Üzletszabályzat 4.1. pontban foglalt rendelkezését.

Az Utasítás alapján - miután a bírság kiszabására okot adó mulasztást az Utasítás 2. § (1) és (2) bekezdése szerint megvizsgáltam, - megállapítottam, hogy a VPE Kft. esetében megállapított jogszabálysértés az Utasítás hatályba lépésétől számított első jogsértésnek minősül, ezért a piacfelügyeleti bírság kiszabását mellőztem.

A vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról szóló 8/2006. (I. 13.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 1. § (1) és (3) bekezdései alapján - figyelemmel az Utasításban foglaltakra - a vasúti igazgatási szerv a piacfelügyeletével kapcsolatos tevékenysége során a Vtv. 76. §-ának (1) bekezdése alapján az ott meghatározott kötelezettség megsértőjével szemben a Kormányrendeletben meghatározott mértékű piacfelügyeleti bírságot alkalmazhat.

A MÁV Zrt. vonatkozásában a jelen eljárásban kiszabott piacfelügyeleti bírság mértékének meghatározásakor az alábbi mérlegelési szempontok figyelembe vételére került sor.

A jogsértés súlya, a vasúti közlekedési piacra gyakorolt hatása tekintetében a vasúti igazgatási szerv a piacfelügyeleti bírság összegének megállapításakor a jogszabálysértés súlyát és a szankció mértékét súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a VPE Kft. adatszolgáltatása szerint a MÁV-START Zrt. a Mezőtúr-Szarvas vasútvonalon 32 (harminckettő) vonat közlekedtetését mondta le a 2009. július 6. 19:00 óra és a 2009. július 8. 17:30 óra közötti időszakra vonatkozóan. Súlyosbító körülményként vette figyelembe a vasúti igazgatási szerv továbbá, hogy a jogszabályokban, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban foglalt kapacitáselosztási szabályok betartása alapvető fontosságú a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés, a vasúti piac megfelelő működése és a vasúti közlekedés biztonságos lebonyolítása érdekében.

A jogsértő szervezet piaci helyzetét, befolyását illetően a vasúti igazgatási szerv súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a MÁV Zrt. vasúti közlekedési piacra gyakorolt hatása meghatározó, tekintettel arra, hogy a magyarországi pályahálózat 96,4 %-át, közel 7 800 kilométer hosszúságú pályahálózatot működtet, amely magában foglalja a nemzetközi személyszállításban és árutovábbításban nagy jelentőségű határátmeneteket, illetve a transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő vasúti pályák túlnyomó részét. A vasúti igazgatási szerv szintén súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a MÁV Zrt. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatások biztosítása vonatkozásában domináns, szolgáltatásainak igénybevétele megkerülhetetlen, az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaságok a MÁV Zrt. szolgáltatásait tevékenységük végzéséhez igénybe kell, hogy vegyék.

A jogsértő állapot fennállásának időtartamára vonatkozóan, a jogszabálysértés súlyát és a szankció mértékét enyhítő körülményként figyelembe véve megállapítható, hogy a MÁV Zrt.

a vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozó pályakapacitást kiutalás nélküli 24 óránál rövidebb ideig tartotta fenn.

A magatartás felróhatóságára tekintettel - a jogszabálysértés súlyát és a szankció mértékét súlyosbító körülményként figyelembe véve - megállapítható, hogy a vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáihoz szükséges pályakapacitás igénylése a MÁV Zrt. feladata és kötelessége. A MÁV Zrt. ennek elmulasztása felróható tekintettel a vonatkozó jogszabályok és a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságára. A MÁV Zrt. megelőzhetette volna a jogsértő helyzet (az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozó kapacitás kiutalás hiányában történő fenntartása) kialakulását, amennyiben a kapacitás igényét a Hálózati Üzletszabályzat 4.5.2. pontban meghatározott határidőben benyújtja. A MÁV Zrt. e kötelezettsége abban az esetben is fennáll, amennyiben az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat alvállalkozóval végezteti el.

A jogsértéssel elért vagyoni előny mértéke vonatkozásában a vasúti igazgatási szerv a piacfelügyeleti bírság összegének megállapításakor a jogszabálysértés súlyát és a szankció mértékét enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a jogsértéssel a MÁV Zrt. vagyoni előnyre nem tett szert.

A korábbi jogsértő magatartásként értékelhető az, hogy a Magyar Vasúti Hivatal 2007. május 7-én kelt, 46/2007. számú határozatában a pályakapacitás igénylésére és kiutalására vonatkozó, a jogszabályokban és a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott eljárási rend megsértése miatt elmarasztalta a MÁV Zrt.-t és 50 000 000 (azaz ötvenmillió forint) piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. Ezt a tényt a vasúti igazgatási szerv súlyosbító körülményként vette figyelembe a jogszabálysértés súlyának és a szankció mértékének meghatározásakor.

A jogsértő állapot megszüntetésére hozott intézkedéseket segítő magatartás, illetőleg a jogsértő állapot megszüntetésére tett, a vasúti igazgatási szerv eljárását megelőző, attól független tevékenység tekintetében a vasúti igazgatási szerv a piacfelügyeleti bírság összegének megállapításakor a jogszabálysértés súlyát és a szankció mértékét enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a MÁV Zrt. - bár a Hálózati Üzletszabályzat 4.5.2. pontjában foglalt határidőt követően, utólag - az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákra vonatkozó pályakapacitást megigényelte.

A piacfelügyeleti bírságnak a jogsértést elkövető vagy más szervezet további jogsértéstől való visszatartására való alkalmassága tekintetében a vasúti igazgatási szerv figyelemmel volt arra, hogy a magyar vasúti közlekedés menetrendszerűségének foka jelentősen elmarad az elvárhatótól, és ez részben visszavezethető arra, hogy az érintett szervezetek a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáféréssel kapcsolatos jogaikat és kötelezettségeiket esetenként nem a vonatkozó jogszabályok és a Hálózati Üzletszabályzat maradéktalan megtartásával gyakorolják, illetve teljesítik. Ezért a további jogsértéstől való visszatartás érdekében jelentős összegű piacfelügyeleti bírság kiszabása indokolt.

A vasúti igazgatási szerv szükségesnek tartotta a MÁV Zrt. jogkövető magatartásának ki-kényszerítését, ezért a Vtv. 76. § (1) bekezdés b) pontjában szabályozott piacfelügyeleti bírság kiszabása mellett döntött.

Tekintettel arra, hogy Kormányrendelet 2. § (3) bekezdésben meghatározott előző, 2008. évi nettó árbevételi adat ismert, ezért a vasúti igazgatási szerv a piacfelügyeleti bírság összegének meghatározásakor a Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés alapján a MÁV Zrt. előző évi árbevételének legfeljebb 2 %-a felső határára figyelemmel határozta meg a piacfelügyeleti bírság összegét. A piacfelügyeleti bírságnak a jogsértést elkövető vagy más szervezet további jogsértéstől való visszatartására alkalmassága szempontjából mérlegelésre került az, hogy a MÁV Zrt. vasúti közlekedési tevékenységből származó nettó árbevétele 2008. évben 155 395 000 000 Ft. (azaz egyszázötvenöt milliárd háromszázkilencvenöt millió forint) volt. Így a kiszabható bírság maximális összege 3 107 900 000 Ft. (azaz hárommilliárd egyszázhetmillió kilencszázezer forint).

A jelen határozattal kiszabott piacfelügyeleti bírság összege a MÁV Zrt. nettó árbevételéhez viszonyítva a MÁV Zrt. számára a jogsértés súlyával arányban álló érdemi hátrányt jelent, ugyanakkor nem eltúlzott mértékű.

A jelen határozatban foglalt döntésemet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (továbbiakban: Ket.) 19. § (1), 50. § (1), a 71. § (1) bekezdései, a Vtv. 2. § (3) bekezdés 1.) pontja, a Rendelet 22. § (2) bekezdése, továbbá az Utasítás alapján, a Vtv. 73. § (1) c) pontjában biztosított hatáskörömben eljárva hoztam meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőséget a Ket. 109. § (1) bekezdése alapján állapítottam meg. Döntésem a Ket. 128. § (1) c) pontja alapján a közléssel jogerős.

A kiszabott piacfelügyeleti bírság a Vtv. 85. § (2) bekezdése alapján adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Az eljárási költséget a Ket. 156. § (2) bekezdése alapján állapítottam meg.

Budapest, 2009. december 21.

**Horváth Zsolt Csaba elnök nevében
és megbízásából**

Dr. Menich Péter
Vasúti Igazgatási Főosztály
főosztályvezető

A határozatot kapják:

1. MÁV Zrt. (1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.)
2. VPE Kft. (1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 48.)
3. Irattár